

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dormi Secvre: Vel Cynosvra Professorvm Ac Stvdiosorvm Eloquentiæ,

in qua Centvm Et Viginti Themata Oratoria. Non Solvm Stvdiosis, Sed &
Professoribus eloquentiæ, ac pietatis veræ amantibus utilissima &
pernecessaria explicantur ; Cum Indice rerum atq[ue] verborum locupleti

Tympe, Matthäus

Coloniæ Agrippinæ, 1650

XXVII. Parænesis ad charitatem proximi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38994

est, verba Dei audit. QUINTA, quòd omnes Doctores institutoresque aliorum excellens maneat remuneratio in cœlis. Divini enim oraculi *Dan.* 22. v. 5. vox est: *Qui docti fuerint, fulgebunt quasi splendor firmamenti, &c.* Et Christi, *Matth.* 5. v. 20. *Qui, &c.*

In EPILOGO monebis Auditores, ut de parvulis studeant bene mereri, eorumque animos ad pietatem formare: quia Magister noster & Princeps præceptorum Christus parvulis se perquam familiarem exhibuit, hos ad se adduci iussit, venientes ultrò amplexus est, & amicè osculatus. His suas ipse manus imposuit, ac benedixit: his ministros & custodes Angelos deputavit, hos demum cœlestis regni cives, & præ aliis hæredes quasi proprios fecit. Adde quod pœnam illi gravissimam interminatus, si quis unum è parvulis, sive in fidei doctrina, sive in vitæ moribus scandalizer: & quod in parvulos collatum beneficium, adeò sibi gratum fore pronuntiat, ut quicumque illius nomine parvulum susceperit, Christum ipsum suscipiat, habeatque perpetuum debitorem.

XXVII. PARÆNESIS AD CHARITATEM proximi.

Vide P. Ioan.
Busæum in
Virid. Virt.

Matth. 22.
v. 37.
Marc. 12.
v. 32.

IN EXORDIO ostendas ex cap. 5. v. 22. & 6. v. 12. *Matthæi*, cum, qui odium aliquod fovet in corde, non solum non posse uti sanctissimis Sacramentis; sed nec unicam Dominicam Orationem sine mendacio recitare. Christus enim ait c. 5. *Si offers, &c.* & in Oratione Dominica 6. iussit nos dicere; *Et dimitte, &c.* qui autem odium fovet in corde, non dimittit debitum proximo, ideoque mentitur.

PROPOSITIO: Ne igitur ab usu Sacramentorum excludamur, & dicto mendacio nos coin-

qui-

quinemus, ad ardentem proximi charitatem nos incitabo.

CONFIRM. I. LOCUS, à dignitate & excellen-
tia Charitatis, quàm declarant S. Litteræ: Nam
PRIMÒ, Christus mandatum Charitatis vocat
primum & maximum, quo aliud majus non sit,
cui Scriba apud Marcum addidit: *Diligere proximum
tanquam teipsum, majus est omnibus holocau-
tomatibus & sacrificiis.* Deinde Apostolus eam re-
fert inter dona Spiritus sancti, (*Rom. 5. v. 5. Gal. 5.
v. 22.*) & anteponeit omnibus donis & virtutibus
(*1. Corinth. 12. v. 31. c. 13. v. 13.*) ad *Col. v. 14.* post enu-
meratas præcipuas virtutes: *Super omnia autem
hæc, ait, charitatem habete, quod est vinculum per-
fectionis.* Adhæc S. Joan. in 1. Epist. c. 4. v. 16. *Deus,
inquit, charitas est, & qui manet in charitate, in Deo
manet, & Deus in eo.* Deniq; Scriptura tribuit cha-
ritati ea, quæ sunt gratiæ. Gratia enim facit nos di-
vina consortes natura, ut loquitur B. Pet. epist. 2. c. 1.
filios Dei, & cohæredes Christi, ut loquitur Paulus
(*Act. 8. v. 16.*) At S. Joannes in epist. 1. c. 4. v. 9. ait:
Omnis qui diligit, ex Deo natus est. SECUNDÒ, facit
nos Deo delectos, ut S. Joan. ait, 14. v. 1. *Si quis di-
ligit me, diligetur à Patre meo.* TERTIÒ, dicitur
vita animæ: ut Joan. 3. v. 14. dicitur: *Qui non diligit,
manet in morte, &c. Nos scimus, quia translatis sumus
de morte ad vitam, quia diligimus fratres.* QUARTÒ,
facit hominem è peccatore justum, ut Luc. 7. v. 48.
dicitur: *Remittuntur ei peccata multa, quia dilexit
multum.* QUINTÒ, conjungit hominem Deo, uti
Joan. 4. v. 16. dicitur: *Qui manet in charitate, in Deo
manet, & Deus in eo.*

SS. Patres omnibus his Spiritus sancti dictis
subscribunt. CLEMENS ALEX. (*in paran.*) vo-
cat Charitatem præcipuum hominis Christiani
munus. CYPRIANUS (*de Patient.*) fundamen-
tum pacis, tenacitatem ac firmitatem unitatis,

quæ & opera & Martyria præcedit. BASILIUS
 (Orat. de 3. d.) radicem mandatorum. NAZIAN-
 ZENUS (ep. 20. ad Thes.) cunctarum virtutum ma-
 trem. EPHRAËM (doct. de Humil.) omnium virtu-
 tum columnam. AUGUSTINUS (Serm. 35. de
 Temp.) artem omnium virtutum. B. PROSPER
 (lib. 3. Vita cont. c. 13.) affectionum omnium poten-
 tissimam, in omnibus semper invictam, actio-
 num bonarum summam, salutem morum, finem
 celestium præceptorum, mortem criminum, vi-
 tam virtutum, &c. GREGORIUS MAGNUS
 Gal. 5. v. 22. (lib. 6. epist. 60.) matrem & custodem omnium bo-
 norum, &c.

LOCUS II. à fructibus. Cùm enim Charitas
 inter fructus Spiritus Sancti apud Apostolum
 principem locum obtineat; non potest non o-
 primos spirituales fructus progignere; inter quos
 est PRIMUS, quòd amet omnium virtutum
 societatem. 1. ad Cor. 13. v. 4. *Charitas patiens est,*
 &c. SECUNDUS, quòd valeat ad expianda pec-
 cata & imperfectiones. Prov. 10. *Uniuersa delicta,*
operit charitas. Prov. 4. v. 8. *Charitas operit multitu-*
dinem peccatorum. Jac. 5. v. 20. *Qui converti fecerit*
peccatorem ab errore via sue, salvabit animam ejus
à morte, & operiet multitudinem peccatorum.
 Christus (Luc. 7. v. 47.) de muliere peccatrice: *Re-*
mittuntur ei, &c. TERTIUS, quo charitate præ-
 ditis nihil mali aduersive evenire possit. Rom. 8.
 v. 28. *Scimus quoniam diligentibus Deum omnia*
cooperantur in bonum. Causa huius fructus vide-
 tur, quòd diligentibus Deum non solum vita æ-
 terna, sed & protectio divina peculiariter pro-
 missa sit. Paulus (1. Cor. v. 9.) ex Esaia ait: *Oculus*
non vidit, quæ preparavit Deus iis, qui diligunt il-
lum. Jac. 1. v. 12. *Coronam vitæ repromissit Deus dili-*
gentibus se. Et Christus (Joan. 14. v. 21.) *Qui diligit*
me diligitur à Patre meo, & ego diligam eum, &
maneo

manifestabo ei meipsum. Et David Ps. 144. v. 20. Custodit Dominus omnes diligentes se. **QUARTUS** quod excludat omnem timorem, si perfecta sit. 1. Joan. 4. v. 18. Perfecta charitas foras mittit timorem. In quæ verba S. Ambrosius: Generaliter quidem, ait, *Serm. 9. in* charitas excludit timorem, ut miles, qui imperatorem *Psal. 118.* diligit, bella pro imperatore suscepta non metuit: ut servus amans dominum, quamvis per dubia & prærupta mittatur, & men omnia pericula domini amore contemnit, ac si quis dominum petat, seipsum offerre non trepidat: ut qui transmare positos, filios videre desiderat, non metuit naufragia, liberorum charitate ingreditur maris fluctus, subit incerta negotii: sed metum discriminis levant desideria filiorum, &c. Hunc fructum perceperat, qui dixit: Quis ergo nos se- *Rom. 8. v. 55* parabit, &c. Eodem pertinere putat S. Augustinus dictum Sponsi Cant. 8. v. 6. Fortis ut mors dilectio, cum inquit in Psal. 55. Resistitur ignibus, undis, ferro; resistitur potestatibus, resistitur Regibus, venit una mors, quis ei resistet? nihil est illa fortius; Propterea viribus ejus charitas comparata est: quia enim ipsa charitas occidit quod fuimus, ut simus quod non eramus, facit in nobis quandam mortem dilectio. Et S. Gregorius Hom. 11. in Evangelia: Sicut, ait, mors corpus interimit sic ab amore rerum corporalium æternæ vitæ charitas occidit, &c.

II. Locus à necessitate. Nam licet Christus utramque dilectionem Dei & proximi à nobis postulet præcipue tamen videtur exigere dilectionem proximi. Quia apud B. Joannem migraturus ex hac vita discipulis dixit: *Mandatum C. 13. v. 34.* novum do vobis, ut diligatis invicem sicut dilexi vos. *C. 15. v. 12.* Et: Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Cur novum vocat præceptum, quod erat vetus? cur suum, quod erat Dei Patris? nisi quod velit illis tanquam præcipuum, & tanquam suum & novum, commendatum? unde S. Joan-

*In commen.
in epist. ad
Heb. lib. 3.
cap. 9.*

Joannes huius testamenti Christi archigramma-
teus, auctore B. Hieronymo, cum Ephese moran-
tur usque ad ultimam senectutem, ut vix inter di-
scipulorum manus ad Ecclesiam deferretur, nec posse
in plura verba vocem contexere, nihil aliud per sin-
gulas solebat proferre collectas nisi hoc: Filioli, dilige-
te alterutrum. Tandem discipuli & fratres, qui
aderant radio affecti quod eadem semper audirent,
dixerunt: Magister, quare hoc semper loqueris? et
respondit dignam Ioanne sententiam: Quia practi-
cum Domini est, & si solum fiat, sufficit. Hinc
Apostolus Paulus non semel in una dilectione
proximi plenitudinem Legis posuit. Adhuc cae-
terae virtutes, imò & dona supernaturalia chari-
tate destituta non possunt nobis prodesse ad sa-
lutem. 1. Cor. 13. v. 2. Si linguis, &c. S. Cyprianus
(Lib. de unit. Eccl.) & Augustinus (Lib. 1. de Bapt.
contra Donatistas, cap. 8. & 9.) exemplum adfer-
runt de hæreticis & scismaticis, quibus etiam per-
pessum pro fide Martyrium non prodest, eò quòd
charitatis jacturam fecerint, separando se ab
Ecclesia.

In EPILOGO hortaberis Auditores, PRIMò
ut consideratis Divinis beneficiis, maxime bene-
ficio Redemptionis, ardentè ament Deum. Re-
ctè enim, inquit S. Basilus, *Charitas erga Deum
conficitur datis ab eo beneficiis recto iudicio equitate
que estimandis, iisque grato animo prosequendis.* In
Reg. brev. q. 212. DEINDE ait, considerando
quod quicquid boni præstamus proximo, id
Christus sibi fieri declaraverit, & comprimendo
amorem sui, tanquam omnium pravæ cupiditatum
fontem, etiam proximum diligentè pro-
pter Deum sicut seipsum. Joan. 13. v. 15. *In hoc, &c.*
Matth. 25. *Esuriis, &c.*